

**АНДРЕЙ ПЛАТОНОВ
ДЪРВЕНО РАСТЕНИЕ
ИЗ БЕЛЕЖНИЦИТЕ 1927–1950
Г.**

Превод от руски: Симеон Владимиров, 1989

chitanka.info

Около 1927 г.

Истината е тайна, винаги тайна. Очевидни истини няма.

Свободата живее само там, където човекът е свободен пред самия себе си, където не изпитва срам и съжаление за себе си. И затова всеки човек може да бъде свободен и никой не може да го лиши от свободата, ако самият той не го пожелае. Насилието, което човек поиска да употреби уж за да удовлетвори собствената си свобода, всъщност ще унищожи тази свобода, защото където има сила, там няма свобода, свободата е там, където има съвест и човек не се срамува за делата си.

1928–1930 г.

(За „Чевенгур“)

По време на революцията из цяла Русия ден и нощ джафкаха и лаеха кучетата.

Мъртъвците в изкопа на основите са семето на бъдещето в трапа на земята.

(За „Изкопа“)

Активистът лично нарисува Карл Маркс, както го разбираше: диктатор антикулачник.

Съставяха сведения, от които личеше, че на обобществяване не подлежи само врабчето.

Разкулачиха я, защото си ходи мома.

1931–1933 г.

За унищожаването на цели страни не е нужно да се воюва, трябва само така да се страхуват от съседите си, така да се изгражда военната индустрия, така да се третира населението, така да се работи за военните запаси, че цялото население ще загине от икономически безрезултатния труд, а планините от продукти, дрехи, машини и снаряди ще останат на мястото на човечеството за надгробна могила и паметник.

Лишеният от любов човек започва да живее със страстите на службата — той спори, страда и обича по точките на инструкцията за „райсектора“, за „правата и задълженията“ и в това се излива струята на живота му.

Ще дойде време, когато за елементарната сега порядъчност, за най-обикновената и незначителна доброта хората ще бъдат обявявани за велики сърца, за гении и т.н. — дотолкова може да се бюрократизира, изкриви, изтарикати и изтормози обикновеният живот: това е фирата, остатъците от великото строителство.

Усъвършенства се не само техниката за производство на материалния живот, но и техниката за управление на хората. Няма ли в последната да настъпи криза на свръхпроизводство, криза на историческа безизходица?

„В революцията печели «страничната сила», тъй като главните се унищожават помежду си, а страничната остава жива и здрава и заграбва всичко.“ Съобщение на мислещия еснаф.

Той вършеше престъпленията, той донасяше за себе си. Понеже тъй или иначе щяха да научат, нека го знаят от него. Аритметиката му: че е престъпник, е лошо, че се занимава със самодоносничество, е добре — и ще му простят.

Какво ли са правила тези кости, когато върху тях е имало тяло?

Споразумях се с теб да не се правим на етични!

Съзнанието, че е Иван Глупака, е самосъзнание на народа (класата) — самото това самосъзнание показва, че имаме работа с народ хитрец, който съжалява и се измъчва, че живее в глупашко положение.

За да живееш в действителността и да я понасяш, трябва постоянно да си представяш нещо измислено и недействително.

1941–1944 г.

Единият бежанец пита другия:

— По-нататък по-добре ли ще е с храната?

Другият:

— Откъде? СССР навсякъде е еднакъв. Щом тук няма, значи там е още по-зле.

Затворите, лагерите, войните, развитието на материалната култура (чрез увеличаване на труда, ограбване на народните сили) — всичко служи на една цел: да се унищожи, да се ликвидира, да се намали човешкият дух, да се направи човечеството покорно, податливо на робство.

За тях литературата е държавен краснопис.

Висш критик е бил Шекспир: вземал е готови, чужди произведения и преписвайки ги, е показвал как трябва да се пише и какво може да се направи по-нататък от изкуството, ако се приложи висша, творческа сила. Това е критика в идеален вид!!!

Жена с тежко поведение.

Доброто в човека живее още по инерция. Но вече трябва да се прибавя — още сега, иначе ще секне. При младежта то (доброто) е от младостта, а не от придобитите запаси.

1945–1950 г.

Духът и тялото трябва да се хабят за добиване на храна, но за това не бива да се хаби честта.

И след 30–40 години целият свят ще бъде друг — нито едно познато лице, нищо...

По публикацията на М. А. Платонова
сп. „Огонёк“, № 33, 1989 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.